

Złotoryja, dnia 5 stycznia 2026 r.

**Biuro
Rady Miejskiej Złotoryi**

WNIOSEK O NADANIE HONOROWEGO OBYWATELSTWA MIASTA ZŁOTORYJA

Dane kandydata

Imię i nazwisko: Alfred Michler

Data i miejsce urodzenia: 10 stycznia 1941 r., Brożec

Szanowna Rado,

Wnoszę o nadanie Honorowego Obywatelstwa Miasta Złotoryja Panu Alfredowi Michlerowi.

Pan Alfred Michler jest nauczycielem historii z wykształcenia, a historykiem i badaczem dziejów ziemi złotoryjskiej i Śląska z zamięłowania. Po ukończeniu studiów wyższych w Opolu, przybył w 1966 r. do Złotoryi i rozpoczął pracę zawodową jako nauczyciel w złotoryjskim liceum. Pełnił także funkcję dyrektora tej szkoły w latach 1973-1975, a od 1984 do 1990 r. stanowisko Inspektora Oświaty i Wychowania. Został wybrany przez Radę Miejską w Złotoryi Człowiekiem Roku 1997.

Dzięki nawiązanym przez pana Michlera kontaktom międzynarodowym udało się pozyskać środki na utworzenie w liceum klas bilingualnych z językiem niemieckim i rozpocząć wymianę ze szkołami niemieckimi (1998). Inicjator licznych kontaktów międzynarodowych od roku 1997 (Polska - Czechy - Niemcy) na bazie szkół, chóru, administracji samorządowej i Ośrodka DiODZZ (Czechy, miasto Mimoň - współpraca z chórem i administracją, Niemcy - szkoła w Dorfen oraz Luckau, miasto Pulsnitz - administracja miejska).

Od początku swojego pobytu w Złotoryi zajął się promocją miasta i okolicy. Z jego inicjatywy utworzono Komisję Historyczną, działającą od 1984 r. przy ówczesnym złotoryjskim Wydziale Oświaty i Wychowania. W 1987 r. przekształciła się ona w Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej. Był jego pierwszym Prezesem. Towarzystwo liczy 80 członków, zajmuje się promocją Złotoryi, ochroną zabytków, organizuje konkursy, seminaria, konferencje, prelekcje, promuje lokalne miejscowości i twórców, organizując wystawy. Pan Michler był inicjatorem i współorganizatorem konkursów literackich o Kresach wschodnich (od roku 2002). Współautor konkursów historycznych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (od roku 1998), m.in. „Złotoryjanie” (2008).

W trakcie działalności w TMZZ nawiązał współpracę z innymi towarzystwami w ramach Dolnośląskiego Towarzystwa Społeczno - Kulturalnego we Wrocławiu oraz z podobnymi stowarzyszeniami z miast partnerskich Złotoryi z Niemiec (Pulsnitz) i Czech

(Mimoń). Inicjator powstania Ośrodka Dokumentowania i Opracowywania Dziejów Ziemi Złotoryjskiej (1999), przewodniczącym Rady Programowej Ośrodka (2003 - 2005). Opracował założenia działania Ośrodka i Rady Programowej. Był jej pierwszym przewodniczącym. W roku 2002 nastąpiło jego otwarcie. W Ośrodku gromadzone są i udostępniane wszelkie archiwalia dotyczące powiatu złotoryjskiego. W ramach Ośrodka działa Izba Złotoryjska, Izba Kresowa, Izba Oświatowa, Biblioteka Regionalna i Galeria Wystaw w holu. Środki na remont pomieszczeń strychu „Bacalarusa” pozyskano z Fundacji Polsko- Niemieckiej, której wieloletnim przewodniczącym był Herbert Helmrich – przyjaciel naszego miasta i jego honorowy obywatel.

Dzięki nawiązaniu przez pana Michlera kontaktów z Fundacją Współpracy Polsko - Niemieckiej pozyskano środki finansowe na remont złotoryjskich instytucji. Liceum Ogólnokształcące otrzymało środki na wymianę instalacji centralnego ogrzewania, wymianę okien, remont ścian wewnętrznych pomieszczeń klasowych). Wybudowano „pałacyk” nad zalewem, przeznaczony na organizację międzynarodowych spotkań młodzieży. Przeprowadzono remont strychu Domu Nauczyciela „Bacalarus” (wymiana dachu, stropu, podłogi, ścian, wykonanie ogrzewania i instalacji elektrycznej). Przeprowadzono remont schroniska młodzieżowego (wymiana okien, drzwi wewnętrznych, wymiana podłóg i ścian wewnętrznych.).

Założyciel Chóru Nauczycielskiego „Bacalarus” (1986) i jego wieloletni prezes. Chór uczestniczył w ogólnopolskich prezentacjach i przeglądach chórów nauczycielskich, festiwalach pieśni religijnych (rocznie 2 występy). W roku 1997 chór uczestniczył w Międzynarodowym Festiwalu Chórów w Grecji, w 2003 r. w Festiwalu Europejskim we Francji, a w 2005 r. reprezentował Złotoryję w Pulsnitz w Niemczech. Obecnie chór nie funkcjonuje, ale jest próba jego reaktywacji jako zespołu śpiewaczego, czego inicjatorem jest pan Michler.

Inicjator powrotu do pięknych tradycji złotoryjskich sprzed wieków i współtwórca nowych:

- powrót do śpiewów bożonarodzeniowych (tzw. Wigilia w Rynku - pierwszy raz po 50 latach w roku 1995). Coroczna inscenizacja wydarzeń sprzed 450 lat w dzień wigilii. Udział bierze kilkuset mieszkańców miasta, władze samorządowe, kościelne i działające organizacje społeczne.

- utworzenie w roku 2001 „Ścieżki św. Jadwigi”, której ślady istniały jeszcze na początku XIX w. i zainicjowanie corocznych rajdów Jadwiżańskich. Ścieżka ma charakter dydaktyczny, kontemplacyjny i turystyczny. Długość ścieżki wynosi 6 km. Wzdłuż trasy ścieżki ustawiono 7 kamieni medytacji: wiara, nadzieja, miłość, umiar, roztropność, sprawiedliwość i odwaga - są to przymioty Księżnej Jadwigi. Corocznie w rajdzie bierze udział ok. 200 osób (dzieci, młodzież, dorośli).

- zainicjowanie Rajdu 4 Świątyń Jadwiżańskich,

- odnalezienie w Niemczech 2. najstarszych dzwonów, nagranie ich dźwięku i podjęcie próby ich odzyskania przez władze miejskie;
- dotarcie do XIX - wiecznego „hymnu” Złotoryi (nuty, słowa) i tłumaczenie tekstu,
- odszukanie potomków 4 spośród 7 mieszczan ocalałych po zarazie w 1553 r. i nawiązanie z nimi kontaktów: Herberta Helmricha, Andreasa Laengnera, Klausa Willenberga i Friedricha Windecka.

Brał aktywny udział (jako pomysłodawca lub współorganizator) w licznych działaniach TMZZ, takich jak:

- renowacja kapliczki słupowej z XV w. przed kościołem pw. św. Jadwigi,
- odnowienie studni Trozendorfa,
- odtworzenie studni w kościele pw. NNMP
- stworzenie repliki biblioteki łańcuchowej w wieży kościoła pw. NNMP,
- obchody 1000-lecia Rzymówki (grodziszcz, dęby milenijne),
- odbudowa pomnika V. Trozendorfa - rektora Gimnazjum Humanistycznego w Złotoryi w XVI w. (1995). Pomnik istniał tylko we wzmiankach historycznych. Został posadowiony na pl. Niepodległości przy kościele pw. NNMP. Z tej okazji odprawiono mszę ekumeniczną.
- umieszczenie na Fontannie Górników tablicy z inskrypcją w języku polskim i niemieckim,
- tablica upamiętniająca złotoryjskich mistrzów świata w akrobatyce (2017),
- odbudowa Obelisku Ludzkiego Przemijania na cmentarzu (2022),
- renowacja Kaplicy Pojednania przy kościele św. Mikołaja; otwarcie kaplicy z pamiątkową tablicą, w 2011 r. na 800-lecie miasta, połączone z nabożeństwem ekumenicznym,
- odsłonięcie tablicy na Skwerze Siedmiu Mieszczan ku pamięci ofiar zarazy z 1553 r. (2011),
- odnalezienie i upamiętnienie grobów powstańców warszawskich i wielkopolskich na złotoryjskim cmentarzu,
- zamocowanie dzwonu cmentarnego (pogrzebowego) na ścianie kościoła pw. św. Mikołaja.

Pan Alfred Michler jest autorem i współautorem licznych publikacji związanych z regionem:

- „Złotoryja 1945-1989” (współautor - 1989),
- „Jadwiga. Księżna i święta” (1993),
- „Złotoryjska pięciolinia. Bacalarus” (1995),
- „Valentin Trozendorf - nauczyciel Śląska” (1996),

- „Dzieje Złotoryi” (współautor - 1997),
- „Gmina Złotoryja” (1998),
- „Złotoryjskie rody. Helmrichowie” (2002),
- „Rzymówka. Zarys historii wsi” (2005),
- „Gmina Złotoryja dawniej i dziś. Zarys historii miejscowości, dziedzictwo kulturowe oraz dorobek współczesności” (2006),
- „Porządek szkolny albo ustawy złotoryjskiej szkoły przez Valentina Trozendorfa ułożone i w roku 1563 przekazane do druku przez księcia legnickiego Henryka XI. Tłum. A. Michler. red. D. Komada (2007),
- „Szlak Źródlany. Informator–przewodnik” (2006, 2007, 2008),
- „Kalendarium TMZZ 1987/2008” – współautor (2008),
- „Szlak Czterech Świątyń Jadwiżańskich. Przewodnik–informator Złotoryja” (2007, 2011),
- Zeszyty Złotoryjskie. Seria Historia, nr 1. Pod red. R. Gorzkowskiego, A Chrzanowskiej, Michlera i C. Skały (2010).
- „Aurimontanie, Goldbergerzy, Złotoryjanie”, M. A. Michlerowie (2011),
- „Kalendarium TMZZ 2008/2011” – współautor (2012),
- „Ścieżka św. Jadwigi Złotoryja-Rokitnica. Przewodnik-informator” pod red. A. Michlera i R. Gorzkowskiego (2001, 2004, 2011),
- „Złota Czwórka ze Złotoryi” (2017),
- „Chór mieszany Związku Nauczycielstwa Polskiego przy Powiatowym Domu Kultury 1968-1954” (2018),
- „Orkiestra Zakładów Górniczych „Lena” (rys historyczny z okazji 70-lecia zespołu)” (2019)
- „Dzwony NASZEGO MIASTA”, M. i A. Michlerowie (1995/2023),
- „Przybyli z Kresów wschodnich na zachodnie”, M. i A. Michlerowie (2024).

Publikuje on również wiele artykułów zamieszczanych w „Echu Złotoryi” i „Gazecie Złotoryjskiej” oraz na stronie internetowej TMZZ. Ich tematyka to sprawy ziemi złotoryjskiej, Śląska na tle historii Polski i aktualności Złotoryi i okolicy. Do „Echa” opracował m.in. szereg artykułów z cyklu „Panorama Gminy Złotoryja”. Napisał również artykuł do czasopisma

„Dolny Śląsk (Wrocław)” pt. „Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej i jego główne inicjatywy w trzydziestu latach działalności” (2018). Promuje dzięki temu Złotoryję i ziemię złotoryjską.

Jest autorem wielu wykładów i prelekcji, m.in. „Rola zakonów i duchowieństwa w dziejach Złotoryi” na 800-lecie miasta, „Jadwiga - księżna, żona, matka i święta”, „Valentin Trozendorf nauczyciel Śląska”.

Pan Alfred Michler działa nie po to, by zasłużyć na wyróżnienie, lecz po to, by służyć innym. To takich spośród nas powinniśmy traktować jak najcenniejszy skarb, szczególnie w dobie powszechnego zaniku autorytetu i ponadczasowych wartości. Należy być sprawiedliwym i wyróżniać ludzi, którzy dzięki wieloletniej i stałej aktywności są przykładem i wzorem dla otoczenia, a szczególnie dla młodzieży.

BURMISTRZ
Patryk Kulig